

an zeer zeker
naar dan toch
otchap zijn,
gd wezen, en
age niet zijn

n is ook die
t niet meer.
lijk het ge-
legiale basis
uitgebroken.
van thans de
(1619), die
k denkbeeld
ets kent dan
isti, die clas-

ud niets aan
dat de naam
gebracht me

deputaten
id. Dit ver-
kerken,
an de Dord-

hans geheel
r Dordtsche
n saame-
raad hebben
geheel paste
aar in strijd
en, met die
rdening in

bedenking,
n zal.
eenerzijds,
ls hebben
rder eenige
verrichten,
aan de Syn-

kunnen, is
ich in staat
reisch, van

nate beden-

te, naar ons
tenoegzaam
ge, en zulks
aan is, om
er op te
stellen, in
van beide
happelijke,
gen noodig

it, en han-
op haar elf
k geen en-
denkbaar,
one dagen
uittremend
zoo kun-

e zegt Ds.
uper:

llen en kan
plaats heb-
de maanden
maken van
t, dat men
aken, gelijk
hetgeen tot
aten.
om, die tot
s stroomde,
volgen tot

des Heeren
de zaak der
ope dat de
en.

noordtredend
aak noodig,
an het oot-
mag er veel
cht worden.
e Synoden,
leggen aan
Christelijk

n gebreken.
ander uit-
beoefening

adbeelting
ge weerd
in strijd is.
k te moeten
te verant-
nemen.
verbliden,
el gestoken
oop gestuit

sproken en
kelijkheid.
orden trok
L. L. van
den ernstig
den afloop
ravenhage
r reforma-
tie noemt,
n plaatsen,
k bestond.
de vorige

feit, waar-
te merken.
ets anders
n genezen

was, om te onderhandelen over eene ver-
eeniging, waarbij die en die punten leid-
draad zouden zijn.

Er bestaat formeel over en weer dus nog
geen enkele andere verbintenissen, dan om bij
de verdere onderhandelingen deze punten
niet weer in geschil te brengen.

Als twee staten over een te sluiten han-
delsverdrag onderhandelen, beginnen bijna
altoids de onderhandelingen evenzoo, dat
men vooraf elkander polst, of er over zekere
hoofdpunten eenstemmigheid bestaat.

Zoo niet, dan onderhandelt men niet ver-
der. Indien wel, dan gaat men door.

Maar... en dit kan niet anders, imid-
dels blijft men over en weer handelen op
den ouden voet, precies zooals men dusver
gehandeld had.

Stel b. v. ons land onderhandelde met
Duitschland, en daarbij kwam men overeen,
dat wij Duitschland vrijer invoer van wijn
zouden geven, en Duitschland ons vrijer
invoer van kaas en boter; dan spreekt het
toch vanzelf, dat, zoolang het definitieve
verdrag niet gesloten, en de stukken niet
geratificeerd en uitgewisseld waren, Duitsch-
land voort zou gaan het hoogere recht van
onze kaas en boter te heffen, en wij tot op
den laatsten dag toe het hoogere recht
zouden afgeven voor Duitschen wijn.

Dit spreekt zóó vanzelf, dat geen des-
kundige er anders over oordeelen zal of kan.
En toch, al is dit formeel volkomen juist,
zoo begrijpen we toch zeer wel, dat zulke
voorvallen hinderen, en dat ze sommigen
zelfs zeer doen.

Omgekeerd zijn de Chr. Gereformeerden
natuurlijk volkomen vrij, om een kerkeraad
te formieren, waar er reeds onzerzijds een
bestaat. En kwam dat voor, de klacht zou
evenzoo van den anderen kant komen.

Geestelijke en kerkelijke zaken zijn zoo
teeder, en laten zich zoo slecht naar den
formeelen maatstaf beoordeelen.

Ook de formule die onzerzijds aan be-
roepen Christ. Gereformeerde predikanten
werd voorgelegd, bleef, zoo voor als na
de Synode te 's-Gravenhage, natuurlijk
in volle kracht; maar toch gevoelde men
over en weer wel, dat ze bij het uitzicht
op spoedige algeheele vereeniging in een
eenigzins zonderling licht kwam te staan.

Wij, onzerzijds, hadden daarom wel ge-
wenscht, dat men met zulke beroepen nog
een korte wijle geduld had geconferd, en ook,
waar men beriep, er niet op aandrong, om
te spoedig te beslissen.

Reeds nu toch, nu het reglement van
1869 de wereld uit is, verviel *to ipso* voor
deze formule de toepasselijkheid. Ze slaat
niet meer op den toestand, en zou feitelijk
niet meer bruikbaar zijn.

En hetzelfde geldt voor een goed deel
ook van het optreden als reformeerende
kerkeraad. Ook daartoe lag een niet ge-
ringe prikkel juist in het reglement van
1869. Wij voor ons zouden ons in de con-
scientie verhinderd hebben geacht, zoolang
dit reglement gold, ons onder een kerke-
raad te scharen, die van dit reglement
afging.

Thans daarentegen verviel dit conscientie-
bezwaa. En al is hiermee nog niet *elk*
verschil volkomen uit den weg geruimd,
toch is nu reeds de toestand een gansch
andere geworden.

Nu kan men natuurlijk een beslissend
oordeel alleen dan vellen, indien men plaat-
selijk van alles juist op de hoogte is, en
dat zijn wij volstrekt niet; maar wel mogen
we het uitspreken, dat het ons een oorzaak
van blijdschap zal wezen, indien voor de
korte maanden, die ons thans nog van de
definitieve verbondsluiting scheiden, in
beide bovengenoemde opzichten alles ge-
meden en nagelaten wordt, wat, formeel
allicht verdedigbaar, toch uit geestelijk
oogpunt ongewenscht blijft.

We zien daarom den drang, die in plaat-
selijke aangelegenheden schuilt, kan, niet
voorbij, maar men vergeet ook niet, dat de
algemeene belangen van al onze kerken
toch het waarst blijven wegen, en dat men
een zware verantwoordelijkheid op zich
neemt, zoo men die in gevaar brengt.

Juist daarom echter hopen en vertrouwen
we, dat men van de overzijde in gelijken
gedachtengang zal ingaan; en, ook al werd
men min aangenaam aangedaan, daarom
het hoge belang, dat bij de vereeniging
op het spel staat, steeds met volle wucht
zal laten wegen.

Het is nu eenmaal zoo, dat er algemeen
gevoeld is, hoe Eén machtiger dan men-
schen deze heilige zaak dusver op gang
bracht en gezegend heeft.

Blijf op Hem dan aller oog gericht, en
zij van Hem onzer aller verwachting!

Ook in het *Quarterly Register* komt de
vereeniging tusschen de beide Gereformeerde
kerkgroepen ten onzent ter sprake, en de
schrijver zegt er van:

„Een ieder, die sympathie heeft voor
Christelijke samenwerking, zal zich van harte
verblijden in het vooruitzicht, dat ons ge-
boden wordt in de vereeniging van twee
zoo belangrijke kerkelijke groepen. Ze stem-
men beide geheel overeen in taal, in be-
liefden, in kerkgeering; en de zaak van Chris-
tus kan slechts bevorderd worden door haar
vereeniging. Beide groepen hebben een goede
reuk voor haar zuiver Calvinisme, voor haar
ijver in de zaak der zending, en de leden
van beide groepen staan algemeen bekend
als voorstanders van alle Christelijke wer-
zaamheid.”

Veel hechten we aan dit oordeel wel niet,
want de redactie der *Quarterly Register*
heeft zeer lakse begrippen over Gerefor-
meerd kerkrecht; maar het blijkt dan toch,
dat men ons buitena beter recht laat we-
dervaren, dan in ons eigen vaderland.

Een rectorale oratie is gemeenlijk geen
lectuur voor den gewonen burger en ook

van de oratie van Prof. Noordzij, waarmee
hij op 19 Dec. j. l. het rectoraat der
Theologische School overdroeg, beweren we
niet, dat ze voor een gewoon *Heraut*-lezer
gemakkelijke lectuur is. Maar toch aarzelen
we geen oogenblik de lezing er van aan te
bevelen, met de stellige verzekering, dat
zich zelfs den eenvoudigsten berouwen zal.

Ze draagt ten titel: *Israël's verblijf in
Egypte, gezien in het licht der Egyptische
ontdekkingen*, en is als zoodanig een ver-
volg op wat Prof. Noordzij in 1885 ten
beste gaf; maar nu wordt aangevuld uit
hetgeen te Tell-el-Amarna en, zij het ook
uit later tijd, op het eiland Schel gevonden is.

En dan is het metredaard in hoge mate
opmerkelijk, hoe de jongste ontdekkingen
in Egypte, die ons over den toestand van
dat land in de dagen van Jozef en van Maria
zoo volledig inlichten, ons een volkeleven
toon, dat juist hetzelfde is, als hetgeen
ons in Genesis en Exodus geteekend wordt.

Menige naam en uitdrukking, die men
dusver in Genesis en Exodus slechts ten
deele verston, wordt door die vondsten
tot volkomen helderheid gebracht. Enkele
personen die in het Bijbelsch verhaal ge-
noemd worden, gaan voor u leven. Van
sommige Egyptenaren uit dien tijd is het
beeld of portret aan het licht gekomen.
En in afwachting van de verdere ontdek-
kingen, die nog staan te komen, is men
nu reeds in staat al wat aan den uitsicht
voorafging, dien uitsicht zelf en wat er op
volgde, tot in bijzonderheden toe te lichten.

De lezing hiervan zal dan ook elk min-
naar der Heilige Schrift boeien; de cate-
chisatie kan er door verrijkt; de prediking
kan er door verhelderd worden; en het
geheel stemt tot dank aan God, die op zoo
wonderlijke wijze in dat oude Egypteland
allerlei opschriften, beelden, papiersrol-
len en puinchoopen bewaard heeft, die op zoo
schitterende wijze de uitlegging der Heilige
Schrift te hulpe komen.

Slechts hoede men zich voor één ding,
en ga niet zeggen, dat deze ontdekkingen
de geloofwaardigheid van het Bijbelsch ver-
haal bevestigen.

Terecht merkt Prof. Noordzij dan ook
zelf op, dat ten deze geen misverstand mag
heerschen, en dat het geloof aan het Schrift-
verhaal voor hem even vast zou staan, ook
al had Egypteland zwegen.

Het geloof aan de Heilige Schrift kan
niet door iets van buiten bevestigd worden,
evenmin als het door iets buiten de Schrift
kan verzwakt worden.

Het is eenvoudig van een andere natuur.
En wie zeggen gaat: „Nu ziet ge toch dat
Mozes' verhaal waar is, want het staat even-
zoo op de oude gedenkstenen!” zou daar-
door toonen, hoogere autoriteit aan die
gedenkstenen dan aan de Schrift toe te
kennen, en dus feitelijk aan het geloof in
de Schrift te zijn ontkomen.

Tegen het gevaar dat van die zijde
dreigt, zij men dus wel op zijn hoede.
Meer dan één toch is op dien valsche-
spolgetischen weg, menende nu vaster te
staan, juist ten slotte geheel uitgeleden.
Maar wel bezitten deze ontdekkingen
waarde in drielei opzicht.

Voorreest voor de uitlegging der Heilige
Schrift, omdat ze namen van personen,
ambten, plaatsen enz. toelichten; gebrui-
ken en zeden nader kennen doen; en
nadere kennis omtrent feiten schenken.

Ten tweede voor wie nog niet in de
Schrift geloof, en door veler spijt met het
Mozaisch verhaal er tegen ingenomen was,
nu daan één struikelblok uit den weg te
nemen.

En ten derde voor het historisch-critisch
onderzoek van de Heilige Schrift, wijl het
ons in staat stelt, op menige bedenking,
waarop we anders het stilzwijgen hadden
moeten bewaren, thans een gereed antwoord
te geven.

Al is het toch dat nooit ons geloof aan
de Heilige Schrift op de resultaten der
historische en kritische onderzoekingen van
de Schrift mag rusten, ook al gelukte het
ons, die in elk opzicht tot een volkomen
bevredigend resultaat te leiden; toch blijft
het wel terdege de plicht der godgeleerd-
heid, om én de Schrift in haar geheel én
haar afzonderlijke deelen zoo nauwkeurig
mogelijk ook van haar menscheijke zijde
te onderzoeken, en hierbij onverblomd uit
te spreken, wat men niet begrijpt, niet
overeen kan brengen of waar men op stuit.

Vanzelf zal wie uit geestelijke gronden
in de Heilige Schrift geloofd, dan niet op
alles stuiten, waar de verwerper der Schrift
zich aan stoot; maar toch kan het zeer
goed zijn, dat hij op tal van moeilijkheden
stuit, op tal van bedenkingen geen antwoord
heeft, en staan blijft voor bezwaren, die ten
deele allicht onoplosbaar zijn. Stellig in het
tegenwoordig studie van het onderzoek.

Misschien voor altoos, doordien de gegevens,
voor de oplossing noodig, ons ontbreken.
Maar juist in dit opzicht zijn de jongste
Egyptische ontdekkingen zoo leerrijk.

Stel toch ze waren niet gevonden, dan
zou men op tal van punten in het Mozaïsch
verhaal, verlegen zijn blijven staan, waar
nu het antwoord gevonden is.

Doch met dit verschil, dat wie geloofd
in de Schrift, alsdan eenvoudig zijn be-
perkte kennis zou erkend hebben, maar
zonder daarom in het minst geschokt te
worden of tot twijfel over te slaan; terwijl
daarentegen de niet-gelovende aanstands
gereed was, om op grond van die moeilijke-
heden, waarvoor geen oplossing bestond,
de betrouwbaarheid van het verhaal te
verwerpen.

De drukkerij van Neerbosch heeft een
uittremend werk verricht, door ons publiek
eene vertaling aan te bieden van Dr. Arthur
T. Piersons werk, getiteld: *„Vele gewisse
henteekenen.”*

Het is een werk in hetzelfde genre als
HORACE BUSINELLI. *The Character of*

*Jesus, forbidding his possible classification
with men.* New-York. The chantageque
press. 1888.

Het gemeenschappelijk karakter van deze
en andere Amerikaanse werken is, dat
ze zich min of meer op het standpunt der
tegenpartij plaatsen, en alnu uit den Bijbel
zelf trachten aan te toonen, dat wie eer-
lijk en onbevooroordeeld is, zich op zijn
ongelovig standpunt niet tegenover de
Heilige Schrift rechtvaardigen kan.

Dit soort studies stelt zich niet aan, als
poogde men zich tegen de aanvallen op de
Heilige Schrift te verdedigen, maar valt sel-
aan. En daarin juist ligt haar ongemeene
kracht.

Er wordt geen zwakke apologetiek in
gevoerd. De schrijver van zulk een werk
is geen bedoesde en verlegen vluchteling
voor de vervolgende critiek, maar een man
die geloofd, die rijk en vast in zijn geloof
staat, en nu zijn aanvallen wel met ernst
toesprekt, maar toch ook afwacht met een
belacheling om de lippen.

Dit nu is praktisch. Het maakt indruk.
Het toont besef van geestelijke kracht.

Natuurlijk niet alsof de lezing van zulk
een boek een onbekeerde ooit van de waar-
heid der Heilige Schrift zou kunnen over-
tuigen; maar wel kan het hem doen zien,
dat hij er in zijn aanval op de Heilige
Schrift slecht afkomt.

Daardoor nu juist bezitten zulke werken
het vermogen om een gewenscht tegenwicht
in de schaal te werpen bij hen, die door
wat ze om zich hooren, zich gerechtigd
achten, om met zekere voornameeheid van
den Bijbel als een boek vol fabelen neer te
zien.

Wie aan het twijfelen sloeg en aarzelen
ging, wordt door zulk een werk in zijn
conscientie aangegrepen en weer met eerbied
voor de Heilige Schrift vervuld.

En juist daarom bewijst het dan ook
goeden dienst, om geloovige Christenen, die
nog wel gelooven ja, maar met een benepen
hart, vrijmoediger en blijmoediger in hun
bejden te maken.

Gaarne bevelen we dan ook de lezing
van zulke werken aan. Er is veel uit te
leeren. Er is frischeheid en geloofsmoed aan
te ontleenen. Ze doen u goed.

Slechts één ding verwachtte men niet van
zulk soort arbeid. Ge moet u namelijk nooit
bebeelden, dat ze den tegenstander tot
zwinen zullen brengen, of de mystiek-
ethischen tot het eenvoudig geloof van
Gods Woord zullen terugleiden.

Het geloof aan de Heilige Schrift is uitslu-
tend een gewrocht van de werking van den
Heiligen Geest. Waar nu dit geloof aan de
Heilige Schrift, dat door den Heiligen Geest
gewrocht is, aanwezig blijkt, daar behoef
het door niets bevestigd te worden; en
waar dit *niet* aanwezig is, zult ge het door
geen betoog ooit vestigen.

Vandaar dat wij, na getuigen te zijn ge-
weest van den smadelijken afloop op die
terrein, waarin de apologetische pogingen van
de school van Van Oosterzee onder gingen;
en van de jammerlijke toegenijheid, waar-
mee de Ethischen al meer sterkte na sterkte
aan de Modernen gewonnen gaven; er nu
sinds twaalf jaren op uit waren, om ons
buiten al zulke gedingen te houden, en ons
Christenvolk terug hebben geleid naar het
eenige geloof in de Heilige Schrift, dat
onwankelbaar staat, t. w. naar dat geloof,
dat in geen enkel opzicht vrucht van studie
of redeneering is, maar onafhankelijk van
alle studie en alle redeneering, eeniglijk rust
op het getuigenis van den Heiligen Geest
in het hart van Gods kind.

Natuurlijk niet, alsof we waanden, dat
de godgeleerdheid geen verdere taak en
geen bredere roeping had; maar omdat
dan eerst die verdere taak kan worden op-
genomen, als er eerst weer alom in den
lande een kring is opgetreden, die zich vrij
gevoelt, die zich in zijn geloof aan de
Heilige Schrift onverwinklijk weet, en die er
niet aan denkt ooit ofte immer zijn geloof
weer op te hangen aan den spijker van een
historisch critisch betoog of eigen mensche-
lijke redeneering.

KUYPER.

Voor Kootwijk's School.

Ontvangen door Ds. H. W. VAN LOON: van
F. te A. f. 5; door den heer van Eijken f. 1;
van Br. W. C. B. f. 3.10 en door den heer
Harmen te Arnhem f. 2.50.
Totaal ontvangsten f. 223.71½.

Uit de Pers.

Ook de redactie van de *Vrije Kerk* is met
ons van oordeel, dat de eerste stap nu zijn
moet classieke en synodale saamvergadering,
en dat plaatselijke ineenameling wel kan voor-
bereid, maar voorts aan den loop der zaken
is over te laten.

In het algemeen zullen we ons voorhands nog
niet eene vereeniging in meerdere vergaderingen moeten
tevreden stellen. We kunnen classicaal, provinciaal en
synodaal als één groep van kerken samen vergaderen.
Maar de vereeniging van twee of drie gemeenten ter
zelfder plaats zal men aan de plaatselijke kerken
en gemeenten zelve moeten overlaten. Op de eene
plaats zal dit gemakkelijker en eerder gaan dan op
de andere. In elk geval kan men dit niet dwingen.
De ineenmeling en saamvergadering zal op de meeste
plaatsen allengs moeten komen.

Wel kan een meerdere vergadering algemeene
werken en bepalingen aannemen, die de wijze der
saamsmeling aangeven en daardoor de zaak redelijk
anderegen en vergemakkelijken. Maar verder kan een
meerdere vergadering ook moeilijk gaan. Zien de
plaatselijke gemeenten er het nut van in en laten ze
zich meer door het gereformeerde beginsel driven,
dan door allerlei eigenliefde consideraties, dan zal
het gemakkelijk genoeg gaan. Nog pas hebben de
beide gemeenten onzer Kerk in den Haag, die dezer
dagen zijn men gesmeten, ons genoemd, dat er, als
er maar waarlijk een *will* is, zich ook allicht een weg
lat vinden. Mogt dit voorbeeld anderen tot jaloeersch-
heid verwekken.

En over de saamvergadering in classis en
synode schrijft zij:

Nu het met ons reglement in orde is moeten de
kerkeraden op de Classis, en deze op de Provinciale
Synoden, aandringen dat de vereeniging nu voortgang
hebbe. Dan moeten minstens twee Provinciale Synoden
het verlangen aan onze Deputaten te kennen geven,
dat deze zoo spoedig mogelijk, b.v. in Mei of Juni,
een Algemeene Synode te Amsterdam saamroepen.

Horzeldt kan door de Ned. Geref. Kerken geschieden
de afgevaardigden naar deze beide, tegelijkertijd en
plaats vergaderde Synoden, behooren van volmacht
voorzien te zijn om met de Synode van de andere
groep op grond van belijden en kerkenorde te onder-
handelen: a. over de wijze en tijd waarop men van
de beide groepen in meerdere vergadering zal samen-
komen; b. over den gemeenschappelijke naam dien
men zal aannemen; c. over de wijze waarop men nu
de classen zal indeelen; d. over de vraag of er al aan-
stonds eenig overleg inzake de opleiding en exami-
nering der aanstaande Evangelisatoren kan plaats
vinden; e. over de vraag: in hoeverre er reeds nu van
samenwerking inzake de opleiding, uitsending en
aanziening der buitenslandse zending sprake kan
zijn; en f. en in hoeverre we nu reeds kunnen samen-
werken inzake onderhoud van predikants-weduwen,
wezen en emeriti.

Het laat zich nauwelijks verwachten dat men op de
eerstvolgende Synoden met al die punten dadelijk
gereed komt.

Wat a. betreft dan zullen, naar we hopen, de nu
eerstvolgende Classicaal, Provinciale en Synodale ver-
gaderingen de laatste zijn, die we elk afzonderlijk
houden. De eerstkomende Synoden te Amsterdam,
die een eerst nog elk afzonderlijk te vergaderen. Het
verder echter niet ondenkbaar dat ze, alvorens te Am-
sterdam verlaten, met elkander als één Synode samen-
kamen, al ware het alleen maar om de saamenvloeding
der twee kerkengroepen nabijbaar te maken. Er zal
schier op zamen een geval ook voor zulk een dubbele
Synode nog wel heel wat meer te regelen en af te
spreken vallen.

Over den naam laat zij zich uit in een geest,
die ons vermoeden geheel bevestigt, dat dit
vanzelf zal loopen.

In elk geval zal men het er over den naam eens
moeten worden. De thans geldende naam van één der
beide saamsamende groepen voor het geheel over
te nemen zal wel niet gaan. Onze gemeenten willen
geen *Nederlandsche Gereformeerde Kerken* (*Dor-
tend*) heeten. En onze Dordtsche broeders
zullen misschien niet dien van *Christelijke Gerefor-
meerde Kerken* i) wel geen vrede nemen. Wij voor
ons zijn nog van gedachte, op dezelfde gronden als
we ten vorigen jare op de Synode te Leeuwarden
aanvoerden, dat de naam *Vereenigde Gereformeerde
Kerken*, of anders: *Gereformeerde Kerken in Neder-
land*, na vereeniging der beide groepen, het wezen-
lijkst zou wezen. Overzamen hou men wel onder het
oog, dat het meer op het wezen der zaak en op het
karakter en de trouw der Kerken dan op den naam
aankomt.

Ook de houding van Ds. Beuker in geheel
deze aangelegenheid verblijdt ons hartelijk.

Want wel blijft hij nog altoos bij zijn oude
denkbeeld, dat er in het reglement van 69
zoo'n kwaad niet stak, maar toch laat hij geen
enkel traan, nu het overgevoerd stierf.

Integendeel met de koelheid der onverschil-
ligheid laat hij het varen, en heeft daaren-
tegen warme sympathie voor den nieuwen toe-
stand.

Wij voor ons bekennen gaarne te behooren tot de
vele, die er dit kwad niet in zagen en het er nog
niet inzien. Wij gelooven nog altijd dat Dr. Kuyper
er zij het ook ter goeder trouw, van allerlei ingezien
en ingeleid heeft, dat er nimmer in heeft gelegen.
Gelijk hij de onderhandelingen met onze Depu-
taten op de Haagse Synode, verstaat was dat wij
Christ. Gereformeerden werkelijk van geen andere
geheul der Kerk wilden weten dan in de Dordtsche
Kerkenorde was bedoeld. Wij vielen hem blijkbaar
91 procent mee. Doch gelijk Dr. Kuyper ons gaarne
onten te goeden dank van het vervallen Reglement
vergeeft, zoo vergeven wij hem even gaarne al het
vroegere misverstand aangaande dit Reglement en
aangaande den aard van ons Kerkenband en ons
kerkelijk streven. Al meenen wij beiden dat we dus
ver recht hebben gezien en gesproken, dit zal niet
schaden als we nu beiden verklaren in leer noch Kerk-
regering iets anders te verlangen dan onze gemeen-
schappelijke belijdenisschriften en Kerkenordening van
ons begeren. Ook wij begeren, dat we elkaar niet
meer verwijten, maar in liefde verdragen, elkaar
waarderen en met elkaar samenwerken zullen. We
kunnen elkaar wezenlijk nuttig zijn en van elkaar iets
leeren.

Nu de Heere ons thans duidelijk doet zien, dat onze
triumfen niet liggen op politiek terrein, zoo laat ons
daarom al onze kracht op het kerkelijk godsdienstig.
I) i) het terrein des Evangelies saamtrekken. Laat
ons de banier van 't Evangelie en der Gereformeerde
beginselen op dit Evangelie gegrond, hoog omhoog
heffen en ons schouder aan schouder dicht onder deze
banier scharen. Er is thans nog veel voor ons Neder-
landsche volk te doen. Wel is het ten deele van de
Gereformeerde waarheid en beginselen vervreemd
en valaar om door allerlei naar nieuwheid zoe-
kende geesten gepoliceerd worden. Maar er zit
toch hier en daar ook een Gereformerd bloed in,
al is het niet overvloedig. Er kan nog veel gered
worden. Maar dan moeten we ophouden elkaar te
bestrijden en te doen alsof eigenlijk onze methode van
reformatie de enig ware was. In erkenning en liefde-
volle waardering ligt de kracht der Gereformeerde
Kerken onzer dagen.

Zulke woorden van trouw en liefde geven
goede hope.

Het Calvinisme in Nederland gaat, zoo we
niet inzien, een schoone toekomst te ge-
moet.

KUYPER.

i) Zie de voorrede van de Staten Generaal voor
onze oude Statenbijbel.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De ondergeteekende brengt ter kennis van
de kerken in de classe Arnhem e.a., dat de col-
lecte voor de proceskosten, over het ade
kwartaal (Jan.—Maart) zal gehouden worden
op Zondag 31 Febr. en noodigt alle kerken
dezer classe dringend uit, deze, zoo mogelijk,
op dienselfden Zondag te doen plaats hebben,
en hem de gecollecteerde gelden toe te zenden.

Na de opgave en het woord van den heer
W. Hovy in dit blad van 31 Jan., acht hij het
niet noodig hier meer aan toe te voegen, dan
de vermaning van Gods Woord, Jac. 4:17.

H. J. HAZENHOFF,
Deput. voor de proceskosten,
classis Arnhem e. a.

Doetsburg, Gathuisstr.

Kort verslag van de vergadering
der classis Dordrecht, op Donderdag
4 Februari '92.

De vergadering werd geopend door Ds. Slees-
wijk Visser, die daarna de korte predikatie
hield over Spreuken 21:13.

Verteenwoordigd waren 15 kerken, door 4
dienaren, 23 onderlingen en 1 diaken.
Het moderamen bestond uit Ds. Knoll,
praeses, Ds. Fernhout, scriba, en br. M. van
Trijffel, assessor.

Na de vaststelling van de notulen der voor-
gaande vergadering, werden de ingekomen
stukken gelezen.

Een verzoek om advies van eenige broeders
te Spijk, die de reformatie hunner kerk zoeken,
wordt doorgezonden naar de deputaten voor
nog niet ontkomene kerken, met last om den
broeders hulp te verleenen.

Aan een gemeentelid, dat zich beklagde
over de vaststelling eener regeling van de
zitplaatsen in het kerkgebouw door den kerke-
raad, als behoorende dit z. i. tot de bevoegd-
heid van het bestuur der Vereeniging „de Ker-
kelijke Kas”, werd geantwoord, dat de kerke-
raad in het onderhavige geval, naar 't oordeel
der classis, zijne bevoegdheid niet te buiten
ging.

Een vraag van denzelfden broeder, of het
verhuren van zitplaatsen geacht moet worden
in strijd te zijn met Gods Woord, werd in
dezen algemeenen vorm niet voor beantwoor-
ding door de classis vatbaar geacht.

Een tabel voor kerkvisitatie werd vastge-
gesteld. Uit het rapport der deputaten voor
het leiden der onderhandelingen over eene
combinatie voor den dienaar des Woords tus-
schen de kerken van Giesse-Oud- en Giesse-
Nieuwkerk, bleek, dat er alle uitsicht bestond
op het tot stand komen der combinatie. Tot
grootte teleurstelling der classis, verklaarde ech-
ter de kerkeraad van Giesse-Nieuwkerk staande
de vergadering geene combinatie te willen.

Op het voorstel van eene der kerken om te
bepalen, hoe klein het aantal onderlingen moet
zijn, om de diakenen tot den kerkeraad te
kunnen rekenen, meende de classis niet te mo-
gen ingaan.

Een voorstel om ook voor diakenen, die ter
classis gedeputeerd worden, keurstem te geven,
werd eveneens verworpen.

Met het oog op de toekomstige vereeniging
met de Chr. Geref. gemeenten, achtte de classis
het ongeraden thans stappen te doen tot ge-
meenschappelijke verzorging van behoevende
ouden van dagen. Om dezelfde reden werd
het stichten van een classicaal studiefonds on-
gewenscht geacht.

Bij het onderzoek naar art. 41 D. K., dat over
't geheel bevestigend mocht heeten, werd voor
sommige kerken advies gegeven.

De verschillende deputaten werden geconti-
nuëerd.

De rekening en verantwoording der quae-
storen zal, wegens afwezigheid van één hun-
ner in de volgende vergadering gedaan worden.
De eerstvolgende samenkomst zal bijeenge-
roepen worden te Dordt door de kerk van
Ablasterdam.

Na de gewone rondvraag en censuur werd
de vergadering met